

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

IV. Explicatur prima Nota.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

terunt aliquo modo reuocati ad illas quatuor, quæ communiter à recentioribus assignantur ex Symbolo Constantinopolitano, Vnam, Sanctam, Catholicam, & Apostolicam.

CAPVT IV.

Explicatur prima NOTA.

PRIMA NOTA, est ipsum Catholicæ Ecclesiæ & Christianorū nomen, nam, vt S. AVGVSTINVS docet libro contra epistolam fundamenti, cap. 4. etiam si omnis hæresis velit videri, & dici Catholica Ecclesia, tamen cū interrogantur hæretici à paganis, vbi ad Catholicam conueniatur, nemo audet domum suam ostendere, & CYRILLVS cateches. 18. dicit: *Si iueris in aliquam urbem, non petas, vbi sit Ecclesia, vel domus Dei; nam etiam hæretici dicunt se habere domum Dei, & Ecclesiã, sed petas, vbi sit Catholica Ecclesia; id enim nomen proprium est huius sanctæ Ecclesiæ matris omnium nostrum; quasi dicat, si hoc petas, nullus hæreticus suam Ecclesiam ostendet.*

PACIANVS in epistola ad Sympronianum, quæ est de nomine Catholico: *Certe, inquit, non est ab homine mutatum, quod per secula tanta non cecidit. Catholicum istud, nec Marcionem, nec Apellem, nec Montanum sonat, nec hæreticos sumit auctores.* Et infra: *Christianus mihi nomen est, Catholicus vero cognomen; illud me nuncupat, istud ostendit.* Et ibidem pulchrè dicit, nomen Catholicū conuenite capiti principali, & trūco illius arboris, vnde multi rami variis temporibus excinduntur: sectæ enim hæreticæ sunt rami, id est, partes quædam ab arbore Ecclesiæ præcisæ; ipsa autè arbor, quæ sua radice nititur, & semper eadem manet, & est quid totum Catholica dicitur. Similiter nulla est hæresis, quæ nõ accipiat nomen ab aliquo homine auctore suo, & nomen Christianū iis relinquat, à quibus discedit. Sic 1. Cor. 3. schismaticorum alij dicebant: *Ego sum Pauli, alij, ego Apollo, alij, ego vero Cepha.*

IUSTINVS in Triphone: *Et sunt, inquit, distincti cognominibus, denominati à quibusdam viris, vt quisque fuit auctor alicuius nouæ doctrinæ. ex his alij vocantur Marcionista, alij*

alij Valentiniiani, alij Basilidiani, alij Saturniniani, alij alio
 vocabulo, qui s^q3 à primo inuentore sui dogmatis. IRENAEVS
 lib. 1. cap. 20. Habent, inquit, & vocabula, à principe impietatis
 sententia Simone dicti Simoniani. LACTANTIUS lib.
 4. cap. 30. Cum Marcionita aut Ariani nominantur, Christiani
 esse desierunt, qui Christi nomine amisso, humana & ex-
 terna vocabula induerunt.

ATHANASIVS serm. 2. contra Arianos: Nunquam, in-
 quit, populus ab Episcopis suis, sed à Domino, in quem credi-
 tum fuit, nomen accepit; certè à beatis Apostolis præceptoribus
 nostris appellationes adepti nõ sumus, sed à Christo Christiani
 sumus, & nuncupamur, illi verò qui aliunde originem
 suæ fides deducunt, merito auctorum suorum cognomen præ-
 seferunt. Quapropter cum à Christo omnes Christiani esse
 mus, & diceremur, explosus est Marcion inuentor est
 seos; reliqui autem qui remanserunt, Christiani etiam re-
 tinuerunt: qui verò Marcionem sequuti sunt, non iam
 Christiani, sed Marcionista appellati sunt. Ita quoq; Valenti-
 nus, Basilides, Manichæus, & ceteri sectatoribus suis nomina
 impertierunt.

CHRYSOSTOMVS homil. 33. in Acta Apostolorum: Illi
 habent quosdam à quibus appellantur. prout enim hæresiar-
 cha nomē, ita & secta vocatur, nobis autem nullus huius nomen
 dedit, sed fides ipsa.

HIERONYMVS contra Luciferianos in fine: Sicubi au-
 dietis eos, qui dicuntur Christiani, non à Domino IESU Chri-
 sto, sed à quoquo alio nuncupari, sicut Marcionitas, Valentini-
 anos; scito non Ecclesiam Christi, sed Antichristi esse Synagogam.
 Jam ergo si nunc dicuntur alij Martinista, vel Lutherani, alij
 Zvingliani, alij Calvinista, &c. nos autem ab aliquo certo
 homine nemo vnquam vocauit, constat nostram solùm esse
 veram Ecclesiam.

AT, INQUIVNT, vos vocamini passim, Papista, Romani
 vel Romanenses. RESPONDEO, etiam olim fuisse vocati
 Catholicos homonianos, sed ista ipsa nomina veritati ante-
 stantur; non enim sunt nomina alicuius noui auctoris, & hæ-
 resiarchæ, vt sunt ipsorum nomina; sed homonianus signifi-
 cat eum, qui credit filium Patri consubstantialem, quod est
 dogma verissimū. Papista deducitur à Papa, qualis fuit etiam
 Petrus

Petrus, & Christus ipse, ut notum est. Romanus autem, & Romanensis, etiam ante M. C. annos idem erat, quod Catholicus, ut patet ex Ambrosio in oratione de obitu Satyri. ADDE, quod Chryostomus homil. 33. in acta dicit, non esse malum si Catholici denominentur ab iis, qui Ecclesiam gubernant nomine Christi, modò non denominentur ab aliquo homine particulari, sicut hæretici faciunt. vbi videtur præuidisse nos vocandos quandoq; Papistas. Adde, quod non vocamur Papistæ, nisi à Lutheranis in Germania, & vicinis regionibus, non sic autem vocamur in Græcia, Asia, Africa, Indiis, ut interim omittam Italiam & Hispaniam.

CAPVT V.

NOTA secunda.

SECUNDA NOTA est ANTIQVITAS; nam sine dubio vera Ecclesia antiquior est, quàm falsa; quemadmodum Deus antè fuit, quàm esset Diabolus. Quocirca Matt. 13. prius seminatum legimus fuisse bonum semen, quàm zizania: & Ecclesia dicitur Catholica, quia omni tempore fuit; & similiter dicitur Apostolica, quia fundata ab Apostolis, & proinde antiquissima. IAM quod nostra Ecclesia sit antiquior omnium paganorum conuenticulis, immò quod nostra Scriptura sit antiquior ipsis Diis Gentilium, demonstrat TERTVLLIANVS in Apologetico, cap. 19. & 20. & B. Augustinus lib. 18. de ciuit. Dei, cap. 37. & 38. Quod autem nostra Ecclesia, quam aduersarij Papisticam vocat, sit illa ipsa quam Christus instituit, & proinde vetustior omnibus sectis hæreticorum, hac ratiocinatione concludi potest.

*Ecclia cath.
antiquior
XIIII.*

In omni insigni mutatione religionis semper ista sex demonstrari possunt. PRIMò, auctor eius. II. Dogma aliquod nouum. III. Tempus, quo cœpit. IV. Locus vbi cœpit. V. Quis eam oppugnauerit. VI. Exiguus aliquis cœtus, vnde paulatim aliis accedentibus cœperit. nam illa omnia inuenimus in ipsa Christi Ecclesia, quæ tamen non fuit noua Ecclesia, sed solùm mutatio quædam status Ecclesiæ secundum Prophetarum prædictiones. PRIMò enim scimus, auctorem fuisse Christum, vnde Christiani dicimur. SECUNDO

TT cœpisse